

Zitting 1974-1975

13 379 (R 984)

**Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Canada inzake
luchtvervoer (met Bijlage); Ottawa, 17 juni 1974**

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 22 april 1975. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of de Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 22 mei 1975.

Brief van de Minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 11 april 1975

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Nederlandse, alsmede de Engelse en de Franse tekst over te leggen van de op 17 juni 1974 te Ottawa tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Canada inzake luchtvervoer (met bijlage) (Trb. 1974, 191)¹.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor Nederland en voor de Nederlandse Antillen gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 22 april 1975 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigd Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

¹ Nedergelegd op de bibliotheek, ter inzage van de leden.

In 1968 werd de op 2 juni 1948 te Ottawa tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Canada voor luchtdiensten tussen de twee landen (Stb. J 122) door Nederland opgezegd. De belangrijkste reden hiervoor was dat Canada volgens de bij die overeenkomst behorende Route Tabel vanuit meerdere punten in Canada naar Nederland kon vliegen, terwijl het aan Nederland niet was toegestaan behalve naar Montreal ook naar andere punten in Canada te vliegen. Over Nederlandse voorstellen om ook landingsrechten in Toronto te verkrijgen voor de KLM, waardoor het evenwicht enigszins zou zijn hersteld, kon destijds geen overeenstemming worden bereikt. (zie Bijl. Hand. II 1967/68 - 9396 (R 621)).

Het tot stand komen van een nieuwe luchtvaartovereenkomst heeft tot 1974 moeten duren, voornamelijk als gevolg van het feit dat aan Canadese kant geen standpunt kon worden bepaald, mede door het ontbreken van een oplossing voor het - interne - probleem van de vaststelling van de verdeling van mogelijkheden over de beide grote luchtvaartmaatschappijen van Canada: Air Canada en Canadian Pacific Air.

Eerst eind 1973 is de Canadese luchtvaartpolitiek in dit opzicht vastgesteld, waardoor de weg vrij kwam voor een overeenkomst met Nederland. Een verdere reden voor vertraging was de Canadese wens om eerst met andere landen (w.o. de Bondsrepubliek Duitsland en Italië) te onderhandelen, teneinde zoveel mogelijk vruchten te plukken van de opening van het nieuwe internationale vliegveld van Toronto, waarvoor in deze landen, evenals in Nederland, grote belangstelling bestaat.

In de als bijlage bij de thans tot stand gekomen overeenkomst gevoegde Route Tabel zijn de routes waarlangs beide partijen geregelde luchtdiensten naar en via elkaars grondgebied kunnen onderhouden, vastgelegd. Daaruit blijkt dat de door Nederland aan te wijzen luchtvaartmaatschappij het recht heeft gekregen om behalve op Montreal ook op Toronto te vliegen; hiertegenover heeft de Canadese luchtvaartmaatschappij het recht tussen Canada en Amsterdam te vliegen en om in Amsterdam passagiers en vracht op te nemen naar een aantal verder gelegen bestemmingen (het zgn. vijfde vrijheidsrecht). Een bijzonderheid ten aanzien van de nieuw uitgewisselde rechten is dat het bestaan verondersteld wordt van een samenwerkingsovereenkomst tussen de beide aangewezen luchtvaartmaatschappijen. Zulk een overeenkomst is inmiddels tot stand gebracht.

De reden die aan deze constructie, die op Canadese wens tot stand kwam, ten grondslag ligt is, dat op deze wijze een eventuele onevenwichtigheid in de verdeling van de voordelen van de exploitatie kan worden gecorrigeerd.

De artikelen 2, 9 en 12 evenals de hierboven genoemde Route Tabel hebben betrekking op de feitelijke uitvoering van de luchtdiensten. Met betrekking tot de Route Tabel zij erop gewezen, dat deze, zoals voorzien in artikel 3 van de Overeenkomst, is opgesteld ter uitvoering van de Overeenkomst. Nadat de Overeenkomst is goedgekeurd zullen wijzigingen in de Route Tabel derhalve op grond van artikel 62, eerste alinea onder b, van de Grondwet geen goedkeuring van de Staten-Generaal behoeven. Op grond hiervan, en op grond van het bepaalde in artikel 16, lid 2 en lid 4, van de Overeenkomst, zullen wijzigingen in de Route Tabel in werking treden op de datum van de diplomatieke notawisseling waarin de wijzigingen worden overeengekomen. De overige bepalingen in de Overeenkomst zijn gebruikelijk in bilaterale luchtvaartovereenkomsten.

De regering van Suriname heeft te kennen gegeven geen belangstelling te hebben voor rechten in Canada, noch had Canada belangstelling voor rechten in Suriname.

Aangezien de Nederlandse Antillen die belangstelling wel hebben, is apart in de Route Tabel een uitwisseling van routes tussen de Nederlandse Antillen en Canada opgenomen. De aanvang van de exploitatie van deze routes is afhankelijk gesteld van de ontwikkeling van de betrokken vervoersmarkten.

De Overeenkomst zal derhalve, voor wat het Koninkrijk betreft, alleen gelden voor Nederland en voor de Nederlandse Antillen.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
T.E. Westerterp

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L.J. Brinkhorst